הנחיית הרשות להגנת הפרטיות מס' 3/2012

תחולת הוראות חוק הגנת הפרטיות על מאגרי מידע שבבעלות לשכות פרטיות לתיווך העסקת עובדים זרים בתחום הסיעוד

נוסח מעודכן בעקבות תיקון 13

1. מטרה

1.1. מטרתה של הנחיה זו להסדיר ולהבהיר את עמדת הרשות להגנת הפרטיות (להלן – **הרשות**) באשר לחובות החלות על לשכה פרטית לתיווך העסקת עובדים זרים בתחום הסיעוד (להלן – **לשכה פרטית**) בהגנה על הפרטיות במאגרי מידע שבבעלותה מכוח חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן – **החוק**; **חוק הגנת הפרטיות**), תוך התייחסות לנושאים הבאים:

1.1.1. ההסכמה שעל לשכה פרטית לקבל מאת המבקש להעסיק עובד זר כתנאי לאיסוף מידע אישי אודותיו במאגר מידע, החזקה או שימוש בו;

1.1.2. השימוש אותו ניתן לעשות במידע האישי והתנאים להעברת מידע אל מאגרי מידע שמחוץ לגבולות המדינה;

1.1.3. שימוש במידע אישי ממאגר המידע לביצוע שירותי דיוור ישיר;

1.1.4. אבטחת המידע במאגר המידע;

1.1.5. תנאים לשמירת המידע האישי במאגר המידע לאחר סיום מתן השירות;

2. רקע

2.1. בהתאם לחוק שירות התעסוקה, התשי"ט-1959 (להלן – **חוק שירות התעסוקה**), תיווך עבודה לעובדים זרים ייעשה רק באמצעות לשכה פרטית, שקיבלה היתר מיוחד לכך מאת שר הפנים.

2.2. אחד התנאים למתן ההיתר הוא הוכחת קיומם של תנאים פיסיים וסביבתיים נאותים המאפשרים מתן שירות תקין על ידי הלשכה הפרטית, לרבות **לעניין אבטחת מידע כהגדרתה בחוק הגנת הפרטיות** (סעיף 63א(א)(2) לחוק שירות התעסוקה).

2.3. הלשכה הפרטית מתווכת בין שני צדדים: מחד, המבקש להעסיק עובד זר (להלן – **המבקש; מבקש השירות**), ומנגד, העובד הזר. לאור חובת הנאמנות וההגינות שחלה על הלשכה הפרטית כלפי שני הצדדים, עליה לגלות למבקש העבודה ולמציע העבודה כל מידע שיש בידיה בעניין הנוגע לעבודה שבתיווכה היא עוסקת (סעיף 66ג לחוק שירות התעסוקה). עם זאת, חובת גילוי זו כפופה לדיני הגנת הפרטיות, ועל כן איסוף וחשיפת מידע אישי תהא כפופה לעקרונות שיובאו להלן.

3. ההנחיה

3.1. להלן תוצג עמדת הרשות להגנת הפרטיות לעניין תחולת פרק ב' לחוק הגנת הפרטיות על מאגרי מידע של לשכות פרטיות.

3.1.1. הסכמה מדעת והשימוש במידע

3.1.1.1. לצורך איסוף ושימוש במידע אודות מבקש השירות, יש לקבל מהמבקש הסכמה, כמשמעה בסעיף 3 לחוק.[1] על ההסכמה שנותן מבקש השירות להיות הסכמה מדעת, תוך קיום חובת הגילוי לפי סעיף 11 לחוק.[2] אם מפאת מצבו הבריאותי של המבקש הוא לא יכול לתת הסכמה מדעת, יש לקבל הסכמה מאת אפוטרופסו;

3.1.1.2. עיבוד המידע על ידי הלשכה הפרטית נועד לאתר עבור מבקש השירות עובד זר בתחום הסיעוד. הלשכה הפרטית הינה זרועו הארוכה של המבקש ופועלת עבורו. לפיכך, הלשכה הפרטית כבעלת השליטה במאגר, רשאית להשתמש במידע האישי שהיא אוספת רק למטרות להן נתן מבקש השירות הסכמתו.

[1] בשל העובדה שמבקשי השירות נמנים לעתים קרובות על אוכלוסיה מוחלשת (קשישים, חולים וכיו"ב), על הלשכה הפרטית לנקוט באמצעים מוגברים שיוודאו כי מבקשי השירות הבינו את תוכן ההסכמה ותנאיה.

[2] בהתאם לסעיף 11 לחוק, יש לפרט האם חלה חובה חוקית למסור את המידע או שמסירת המידע תלויה ברצונו ובהסכמתו של מוסר המידע, ומהי תוצאת אי ההסכמה; המטרה לשמה מבוקש המידע; שמו של בעל השליטה במאגר המידע ודרכי ההתקשרות עמו; למי יימסר המידע ומטרות המסירה וקיומן של זכות העיון במידע אישי והזכות לבקש תיקון של המידע האישי.

ויודגש ללשכה הפרטית אין זכויות שימוש או עיבוד נוספות במידע אלא לצרכיו של המבקש ובהתאם להסכמתו.[3]

3.1.1.3. העברת מידע אישי מזוהה אודות מבקש השירות אל מחוץ לישראל תעשה רק למטרות הלגיטימיות להן נתן מבקש השירות את הסכמתו או מכוח הוראה על פי דין.

3.1.1.4. במקרים בהם קיימים טעמים המצדיקים העברת המידע אל מחוץ לישראל באופן מזוהה, יש לעמוד בהוראות תקנות הגנת הפרטיות (העברת מידע אל מאגרי מידע שמחוץ לגבולות המדינה), התשס"א-2001 (להלן – **תקנות העברת מידע לחו"ל**), בהן נקבעו העקרונות והכללים להעברת מידע ממאגר מידע בישראל לחו"ל.[4]

3.1.1.5. בין היתר, בהתאם לתקנה 3 לתקנות העברת מידע לחו"ל, בטרם העברת המידע, על הלשכה הפרטית להבטיח, בהתחייבות בכתב של מקבל המידע בחו"ל, כי מקבל המידע נוקט אמצעים מספיקים לאבטחת פרטיותם של מי שהמידע אודותם הועבר.[5]

3.1.2. **דיוור ישיר**

3.1.2.1. סימן ב' בפרק ב' לחוק הגנת הפרטיות מסדיר את תחום **הדיוור הישיר**. דיוור ישיר מוגדר בסעיף 3 לחוק כפניה אישית לאדם בהתבסס על השתייכותו לקבוצת אוכלוסין מאופיינת (למשל, פניה לפי חתך גיל, מצב רפואי, מצב כלכלי). פניה מאת הלשכה הפרטית למבקשי השירות בתחומים המשיקים למטרת השירות העיקרי מהווים ככלל דיוור ישיר כהגדרתו בחוק.

3.1.2.2. עמדת הרשות היא כי כאשר לשכה פרטית מבקשת לבצע דיוור ישיר, עליה להודיע זאת מראש למבקש השירות, ולאפשר לו להודיע כי אינו מעוניין בקבלת פניות בדיוור ישיר.

---

[3] לאור ייחוד עיסוקה של לשכה פרטית בתיווך עבודה לעובדים זרים, על הלשכה לבצע הפרדה תאגידית מוחלטת בינה לבין חברות קשורות. הסכמה לעיבוד ושימוש נוסף במידע האישי נדרשת גם טרם העברתו לחברות קשורות.

[4] יובהר כי העברת מידע לשגרירות **ישראל** בארץ המוצא של העובד הזר אינה נחשבת כהעברת מידע לחו"ל, ומותרת לצורך הנפקת אשרת שהייה לעובד בכפוף לקיום חובת הגילוי הנזכרת בסעיף 3.1.2.1 להנחיה.

[5] ראו גילוי דעת של הרשות להגנת הפרטיות בנושא פרשנות תקנה 3 לתקנות הגנת הפרטיות (העברת מידע אל מאגרי מידע שמחוץ לגבולות המדינה), תשס"א-2001. גילוי הדעת זמין בקישור.

3.1.2.3. כל פנייה בדיוור ישיר חייבת להכיל באופן ברור ובולט את ציון העובדה שמדובר בפנייה בדיוור ישיר, ציון מספר הרישום של מאגר המידע, הודעה על זכותו של מקבל הפנייה להימחק מהמאגר בצירוף המען אליו יש לפנות לצורך כך, זהותו ומענו של בעל השליטה במאגר המידע והמקורות מהם קיבל בעל המאגר את המידע.

3.1.2.4. נוסף על הדיוור הישיר, סימן ב' מסדיר את הטיפול בתחום **שירותי דיוור ישיר**. שירות דיוור ישיר הוא שירות הניתן לגופים שונים המבקשים לעשות שימוש במידע האישי המצוי בידי בעל שירות הדיוור הישיר לצורך קידום מוצריהם. המוקד של **שירותי דיוור ישיר**, בשונה מדיוור ישיר, הוא השימוש במידע המאופיין למטרה אחרת של הצעת מוצרים ושירותים. שירות נוסף הדומה במהותו לשירותי דיוור ישיר כולל פניות מאת הלשכה הפרטית בשם ומטעם צד שלישי כלשהו בעניין שאינו לצורך מימוש המטרה העיקרית לשמה פנה מבקש השירות ללשכה הפרטית (למשל, פניות המציעות שירותי קייטרינג, נופשים וכל פניה בנושא שאינו למטרה העיקרית).

3.1.2.5. בכל מקרה בו לשכה פרטית מבקשת להשתמש במידע אישי שהיא מחזיקה לצורך שירותי דיוור ישיר או פניות בשם צד שלישי, עליה לקבל **הסכמה נפרדת ועצמאית** מזו שניתנה לצורך הגשת הבקשה להעסקת עובד זר, תוך ציון מפורש לאילו מטרות או גופים חיצוניים מועבר מידע אישי אודות המבקש או באילו נושאים תתבצע אליו פניה בשם צד שלישי.

3.1.3. **אבטחת מידע**

3.1.3.1. סעיף 17 לחוק קובע את אחריותו של בעל השליטה במאגר המידע, מחזיק מאגר מידע לאבטחת המידע שבמאגר המידע. לעניין זה על הלשכה הפרטית לקיים את כלל ההוראות הקבועות בתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), תשע"ז-2017.

3.1.3.1.1. מאגר המידע לתיווך העסקת עובד זר בתחום הסיעוד המוחזק בלשכה הפרטית כולל מידע בעל רגישות מיוחדת לפי חוק הגנת הפרטיות (כגון מידע על מצבו הבריאותי של מבקש השירות שבשלו הוא נזקק לסיעוד). בשל כך, ולשם מניעת הסיכון כי תהיה אליו גישה בלתי מורשית, יש להפריד את הגישה למאגר זה ממאגרי מידע אחרים שברשות הלשכה הפרטית, כגון

מאגר עובדיה. למען הסר ספק, חל איסור על לשכה פרטית למסור את הקובץ או מידע מתוכו לכל גורם בעל אישיות משפטית נפרדת מהלשכה הפרטית, לרבות לתאגידים אחרים בקבוצת החברות עליהן נמנית הלשכה הפרטית.

3.1.4. **תנאים לשמירת המידע במאגר המידע לאחר סיום מתן השירות**

3.1.4.1. שמירת המידע אודות מבקשי השירות לאחר שהסתיימה עסקת התיווך והוא אינו נחוץ עוד, יוצרת סיכוני אבטחת מידע מיותרים. לפיכך, במקרים בהם מטרת השימוש במידע לה הסכים מבקש השירות היא רק לצורך הליך תיווך להעסקת עובד זר, על הלשכה הפרטית לנקוט באמצעים שימנעו אפשרות שימוש או העברת המידע לאחר סיום המטרה לשמה נמסר המידע.

3.1.4.2. אין באמור לעיל למנוע מן הלשכה הפרטית לעשות שימוש במידע אם מוטלת עליה חובה חוקית מפורשת לעשות כן, או לצורך מטרות אחרות הנובעות באופן ישיר וחיוני לקיום הליך התיווך, כגון התגוננות מתביעות אפשריות (להלן בסעיף זה - **המטרות הלגיטימיות**). אולם גם אם קיימת הצדקה לעשות שימוש במידע למטרות לגיטימיות – **אסור להשתמש במידע לכל מטרה אחרת** שאיננה נובעת במישרין מהמטרות הלגיטימיות, ויש לשמור את המידע האישי במאגר ארכיב נפרד שהגישה אליו תותר אך ורק לעובד החיוני למימוש המטרות הלגיטימיות.

3.2. הנחיה זו אינה גורעת מהוראות חוק הגנת הפרטיות והתקנות שמכוחו, או מכוחם של חיקוקים, הוראות והנחיות של גורמים מוסמכים נוספים.

3.3. הנחיה זו תיכנס לתוקף ביום פרסומה. לאחר מועד זה תפעיל הרשות להגנת הפרטיות את מכלול הסמכויות המוקנות לה על פי דין בהתאם לעמדה המפורטת בהנחיה זו.